

Půlstoletí jezdeckví v Žirovnici

Město Žirovnice na okrese Pelhřimov se mohlo v roce 2017 zapsat do pelhřimovské knihy rekordů padesátým ročníkem **jezdeckých závodů**. Ty první byly v roce 1967, kdy založil Stanislav Dvořák (1921 – 1987) zdejší **jezdecký oddíl Pionýr**. Mladí adepti jezdeckví se tehdy představili s jezdeckou čtverylkou, s níž pak slavili úspěchy i v okolí, než začali dobývat úspěchy v parkurovém skákání a v military.

V roce 1972, po pěti letech činnosti, měl oddíl k dispozici dvě moderně zařízené stáje s patnácti koňmi a třemi hřibaty, svépomocí vystavěnou klubovnu a kočárovnu se třemi kočáry, dvěma bryčkami a dvěma saněmi. Členové oddílu se už stačili zúčastnit 48 závodů mimo Žirovnici a 10 závodů doma. Medaile a další ocenění získávali nejčastěji v Humpolci, v Táboře, v Havlíčkově Brodě, v Třešti a v Jindřichově Hradci. **Stanislav Dvořák ml.** obsadil s Kryzou třikrát první místo a v roce 1973 byl na Mistrovství Jihočeského kraje druhý. **Zdena Musilová** se stala v roce 1977 Mistryní dorostu ČSR.

V 70.letech pořádali členové oddílu s koňmi také letní putovní tábory. Tábornické vybavení a proviant si vozili na bryčkách, které si sami řídili. Poprvé, v roce 1972, tábořili ve Vlasaticích, kde pomáhali na státním statku a za to dostávali obědy a večeře. V dalších letech tábořili v Matějovicích a v Deštné u Dačic. Na jednom z táborů s nimi byla i spisovatelka **Eliška Horelová**, která pak napsala knížku **Léto, jako když vyšije** a do jejích postav vtělila chlapce a děvčata ze žirovnického oddílu, s nimiž byla nejen na táboře, ale setkala se s nimi i v Žirovnici. V roce 1973 absolvovali členové oddílu s koňmi natáčení televizního pořadu **Poklady Šumavy**, v němž si zahrála hlavní roli Zdena Musilová. Vedoucí oddílu Stanislav Dvořák a Marie Hynková dbali také o kulturní osvětu, a tak si mladí koňáci prohlédli sklárnu v Janštejně, textilní továrnu v Žirovnici, muzeum Otakara Březiny v Počátkách a na koních si udělali vyjížděku k pomníku Tomáše ze Štítného do nedaleké obce Štítné.

Žirovnice má jméno! Co start, to vítězství!

Dlouhodobá soustavná a cílevědomá trenérská práce, láskyplná péče o koně a nepochybně i zaujetí a pracovitost členů přinesly v 80.letech oddílu „jméno“ a vítězství v jedné nebo více disciplínách téměř v každém závodě, kterého se zúčastnili. Oddíl měl kolem 15 členů, kteří se starali o 10 – 13 koní a odchov hřibat. V roce 1982 už měli za sebou 140 závodů a 1120 startů. A jak získával oddíl prostředky na činnost? Podporovalo ho JZD Štítného, které v 70.letech převzalo žirovnický státní statek a jezdci za to pomáhali při zemědělských pracích, například sbírali kámen na polích, okopávali řepu nebo sklízeli seno a slámu.

Slavný byl pro jezdce žirovnického oddílu rok 1983. Tehdy vyhrál **Zlatou podkovu** v Humpolci **Radek Tolkner** s Pirátem a **Stanislav Dvořák ml.** se stal po četných vítězstvích na domácích kolbištích stálým členem **reprezentačního družstva ČSSR* v militari**. Československo reprezentoval v zahraničí devětkrát. V roce 1984 a 1985 byl vyhlášen nejlepším jezdce ČSSR v militari, v roce 1986 získal bronzovou medaili na Mistrovství ČSR a obsadil s Diagonálou, jedním z nejlepších žirovnických závodních koní, 4. místo na Mistrovství ČSSR. Vedle **Diagonály** byli v širším výběru ČSSR pro military žirovničtí koně **Dingo, Agip a Igor**. A čs.reprezentaci půjčovali žirovničtí pro cesty na zahraniční soutěže speciální stěhovací autobus, který si jezdci předělali na přepravní box pro koně. Řídil ho František Piskač, který najezdil s jezdci a koňmi už v roce 1986 tisíc km bez nehody.

Závodnické štěstí přálo žirovnickým jezdceům zejména v roce 1988, kdy získali třináctkrát první místo a jedenáctkrát 2.místo. Nejúspěšnější byli **St.Dvořák** s Dingem, Bukanyrem a Diagonálou, **Pavel Matoušek** se Savanou a Borisem, **Petr Zdražil** s Britou a **Jaroslav Kučera** s Igorem. Na žirovnických jezdeckých závodech v roce 1988 padl také rekord v počtu přihlášených koní i známých jezdeckých mistrů. Startovalo tady 80 koní z ČSR a na kolbišti se představil úřadující mistr v parkurovém skákání Ing.Juraj Hanulay ze SVŠT Bratislava**, mistr ČSSR v military Václav Opatrný z Hořovic, mistr ČSR v military pro rok 1988 Petr Macek z Kladrub a držitel

bronzové medaile z mistrovství ČSR Jaroslav Kadavý z Bylan. Z pořádajícího oddílu byl úspěšný Stanislav Dvořák ml., čs. reprezentant v military. V parkurech S a L-S (Přebor Jihočeského kraje) obsadil s Diagonálou první místo, a ve vozatajské soutěži s Lordem a Sisíkem druhé místo. Dvě první místa obsadil také Pavel Matoušek s Borisem, a sice v Z - ZL štafetě s M.Vlachem a v přeboru Jihočeského kraje. Poprvé byla na těchto jezdeckých závodech otevřena sázková kancelář, kterou organizoval dlouholetý kronikář oddílu Pavel Havelka.

Od 90.let do současnosti

V roce 1992 koupila rodina Dvořáková od JZD Štítného hospodářský dvůr v Žirovnici a díky tomu se tady udržel i jezdecký oddíl, přejmenovaný v roce 1991 na **Jezdecký klub Glod Žirovnice****** a v roce 1996 na **Jezdecký klub Dvůr Dvořák Žirovnice**. Ve zrenovovaných prostorách bývalého kravína byla otevřena nová stáj s dvaceti boxy pro koně. Klisna **Metráž**, s níž St.Dvořák ml.vyjel na závodech v roce 1994 čtyřikrát první místo, byla v tomto roce vyhlášena klisnou roku.

V roce 1995 došlo k tragédii. Stanislav Dvořák podlehl astmatickému záchvatu a hrozilo, že jezdecktví v Žirovnici zazvoní hrana spolu s ním. Nedošlo k tomu díky odvaze a energii Stanislavovy manželky Stáni a dcery **Markéty**, která se vedení klubu a péče o 53 koní ujala. V té době měla za sebou první závodnické starty a největší úspěch v její jezdecké kariéře ji teprve čekal v roce 1998, když vyhrála s klisnou Dany **Bronzovou podkovu** v military na finále v Humpolci. Potvrdila tak dvořákovskou jezdeckou tradici, jejímž každoročním připomenutím se stal **Memoriál Stanislava Dvořáka**, který je součástí jezdeckých závodů v Žirovnici od roku 1996.

Umístění „na bedně“ si vyjížděla od 90.let nejen Markéta s Metráží a dalšími asi dvaceti koňmi, které sedlala, ale i **Petr Molík**, který získal např. s Quintou v r. 1998 nominaci na Zlatou podkovu, **Veronika Starková** obsadila s Venelou na Bronzové podkově v Lošticích v r. 2000 první místo, **Petra Houdková** si úspěšně vedla např. s Taunusem a **Michaela Sýkorová** s Viktorií.

V roce 2014, 2015 a 2016 byl Jezdecký klub Dvůr Dvořák vyhlášen nejlepším pořadatelem závodů na Vysočině. A svou skvělou pověst potvrdil i v **září 2017 při pořádání jubilejních padesátých závodů******. Zúčastnilo se jich 22 jezdeckých klubů. 39 jezdců a 56 koní závodilo v pěti skokových soutěžích, jejichž součástí bylo **finále Skokového poháru Vysočiny** v kategoriích A,B,C a D. K nejprestižnějšímu závodu patřil parkur stupně S* **Memoriál Stanislava Dvořáka**. Hlavním rozhodčím závodů byl **Zdeněk Studenec**, s nímž spolupracoval i pamětník žirovnického jezdecktví **Jaroslav Grodl**, který začal jezdit v jezdeckém oddíle Pionýr v roce 1979, v roce 1980 složil jezdecké zkoušky a získal průkaz jezdeckého cvičitele. Závodů v Žirovnici se zúčastňoval pravidelně ať už jako jezdec, stavitel parkuru, rozhodčí nebo hlasatel, kterým byl i tentokrát a vedl si skvěle.

Ve workshopu zámeckého pivovaru bylo žirovnické jezdecké padesátiletí zachyceno na výstavce fotografií, dokumentů a jezdeckých předmětů.

I tyto jubilejní jezdecké závody, stejně jako celou svou padesátiletou military, jeli žirovničtí na medaili. Ať se jim daří i v budoucnu!

*ČSSR - Československá socialistická republika byl oficiální název Československa od 11.7.1960 do 29.3.1990

**SVŠT Bratislava = Slovenská vysoká škola technická byla v Bratislavě od r.1939 do 1.4.1991, kdy vznikla Slovenská technická univerzita

***Název Glod vznikl podle jmen St.Dvořáka a J.Grodla, kteří tak nazvali zemědělskou firmu i jezdecký oddíl

**** Na zdárném průběhu jubilejních závodů se podíleli i sponzoři. Především Město Žirovnice a firma IPC plast, dále firma Inzamo z Jindřichova Hradce, firma Neritech Group z Liptálu. Firma Probas ze Světlé nad Sázavou vyrobila rozmatiné parkurové překážky a podpora Nadace ČEZ umožnila vybudovat novou tribunu pro rozhodčí.

Prameny a literatura

Kroniky jezdeckého klubu Pionýr, Jezdeckého klubu Glod Žirovnice a Jezdeckého klubu Dvůr Dvořák Žirovnice

Články z tisku: Nástup, Jihočeská pravda, Pelhřimovský Deník, Žirovničan

Vzpomínky pamětníků

Eliška Horelová: Léto jako když vyšije, Albatros 1988

Marie Fronková: Padesát let jezdeckého sportu v Žirovnici. Brožura 140 stran, JKDD Žirovnice 2017

PhDr. Marie Fronková, CSc.

Špičkoví žirovničtí jezdcí Stanislav Dvořák
a Pavel Morava v r. 1985

Slavná závodnice Diagonála 1991

Radek Tolkner na Sisíkovi 1977